

Л. б. б
285

ЗБОРНИК

СРПСКОГ ДРУШТВА „ЦРВЕНОГА КРСТА“

СВЕСКА I

БЕОГРАД

ШТАМПАНО У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

1896.

285

УНИВ. БИБЛИОТЕКА
И. Бр. 45295

ВЕОГРАД
ЗБОРНИК

СРПСКОГ ДРУШТВА ЦРВЕНОГА КРСТА

СВЕСКА I.

ЛУКА ЋЕЛОВИЋ
БЕОГРАД

Лука Ћеловић
БЕОГРАД

Лука Ćelović
БЕОГРАД

БЕОГРАД

ШТАМПАНО У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

1896.

САДРЖАЈ

	СТРАНА
1.) Правила српског Друштва Црвенога Крста	1
2.) Закон о олакшицама и правима датим Српском Друштву Црвенога Крста	10
3.) Решење Народне Скупштине од 31. Јануара 1896. којим се ливаде »Киселе воде« у Цаланци уступају у својину Српском »Црвеном Крсту«	14
4.) Пословник Главног Одбора	15
5.) Правила за одборе и пододборе Друштва Црвеног Крста	32
6.) Распис министра унутрашњих дела о установљењу друштвених од- бора у Србији	38

ПРАВИЛА

СРПСКОГ ДРУШТВА ЦРВЕНОГА КРСТА

Чл. 1.

Цел и радња друштвена.

Друштво, које се почетком 1876. године установило под именом: „Српско друштво Црвенога Крста“, има за цел:

- 1). *у време рата*: да припомаже војни санитет у лечењу и неговању болесних и рањених војника;
- 2). *у време мира*: да у споразуму са војним санитетом спрема оно, што ће бити потребно за означену помоћ у време рата.

Но ако би средства друштвена допуштала, друштво може своју радњу у време мира распрострети и на указивање прве помоћи у ванредним случајима опште нужде и невоље, као што су: разне епидемије, поплаве, велики пожари, земљотреси и томе подобно.

Ближа правила о радњи друштвеној у рату прописаше Министар војни у споразуму са Главним Одбором Црвенога Крста.

Чл. 2.

Основа и знак друштвени.

Српско друштво Црвенога Крста оснива своју радњу на закључцима међународне конференције у Женеви од Октобра 1863. а нарочито на међународној женевској конвенцији од 10. (22.)

Августа 1864. године, којој је српска влада под 24. Марта 1876. год. приступила.

Према томе друштво има за свој знак „црвен крст на белом пољу“.

Друштво је једино овлашћено да овај знак по потреби раздаје приватним лицима, која нису у саставу војске.

Чл. 3.

Заштитник друштвени.

Српско друштво Црвенога Крста стоји под високом заштитом Његовог Величанства Краља Србије Александра I.

Чл. 4.

Чланови друштвени.

Друштвени су чланови или утемељачи, или редовни или почасни.

Чланови *утемељачи* су они, који положе за цели друштвене једном за свагда најмање 1000 динара;

Чланови *редовни* су они, који се обвезу плаћати годишње најмање 6 динара или положе једаред за свагда 100 динара;

Чланови *почасни* су они, које главни годишњи скуп избере за такве, ради знатних услуга учињених друштву.

Чл. 5.

Управа друштвена.

Друштвеним пословима управљају :

1. Главни Одбор у Београду, који је у исто време и месни одбор за варош Београд.
2. Окружни одбори.
3. Срески и месни пододбори.

Чл. 6.

Главни Одбор.

Главни Одбор састоји се из 18 чланова, који станују у Београду и које бира годишњи главни скуп чланова на три године. Сваке године иступа из Одбора трећина чланова, но скуп може исте чланове поново изабрати.

Упражњена места својих чланова попуњује сам Главни Одбор, но тај избор важи само до првог главног скупа.

Главни Одбор стоји у редовној свези са одборима и пододборима у унутрашњости Србије и даје им потребна упутства за радњу друштвену, која су за њих обавезна. Њему је поверена врховна управа друштвених послова.

Главни Одбор дели се према потреби на одсеке: а) за међународне односе, б) санитарски и в) економни.

Одлука је Главног Одбора оно, што реши већина на састанку присутних, писмено или јавно позваних одборника. Кад су гласови подједнако подељени, решава она страна, на којој је председник.

Чл. 7.

Часништво (службено особље) Главног Одбора.

На челу Главног Одбора стоје председник и потпредседник. Оба ова часника бира Главни Одбор између својих чланова на годину дана.

Главни Одбор бира даље из своје средине два секретара и једног благајника.

Сваки одсек бира себи председника из своје средине.

Сва ова лица образују председништво Главног Одбора, коме је поверена администрација друштвеног рада.

Председник је, односно подпредседник Главног Одбора, извршилац његових одлука и посредник између друштва и других власти.

Чл. 8.

Круг рада Главног Одбора.

У круг рада Главног Одбора спада :

1. Заступање друштва према свима властима у земљи, према међународном одбору „Црвенога Крста“ у Женеви, и према централним одборима других народних друштава „Црвенога Крста“.

2. Целокупна администрација друштва у мирно и ратно доба, као и руковање укупним друштвеним имањем за цели обележене у чл. 1. ових правила.

Но у ванредним и ратним приликама, од дана наређења мобилизације војске па до престанка ратног стања, председништво Главног Одбора потпуно замењује Главни Одбор и врши пуноважно све послове, који спадају у круг његова рада.

Чл. 9.

Заступник Министарства војног.

Ради лакшег одржавања везе између друштва Црвенога Крста и министарства војног, као врховне војне санитетске власти, придаје се Главном Одбору у помоћ начелник санитетског одсека министарства војног или који други виши санитетски официр, који има право присуствовати седницама Главног Одбора или и за време рата седницама председништва са саветодавним гласом.

Његов ће задатак бити, да обраћа пажњу Главног Одбора или председништва на војне потребе, да радњи друштвеној показује најсходније путове, да олакшава њену везу са војним министарством и војно-санитетским установама и да подпомаже извршење донесених закључака.

Чл. 10.

Окружни одбори, срески и местни пододбори, круг њихова рада и њихов однос према Главном Одбору.

Као органи друштвени постоје у окружним, среским и другим местима Србије : окружни одбори и срески или местни пододбори.

И један и други образују се избором из чланова друштвених дотичних места и имају 6 до 9 одборника, изабраних на три године.

Окружни одбори и срески и местни пододбори бирају годишње из своје средине: председника, потпредседника, благајника и пословођу, који образују њихово часништво и у време рата замењују одборе и пододборе у вршењу свега, што спада у круг њихова рада.

Радња одбора и пододбора ограничава се на област или место у којима постоје. Но окружни одбори су средишни одбори за цео округ и њихове су наредбе обавезне за среске и местне пододборе.

Са државним и местним властима они стоје у службеном односу.

Окружни одбори и срески и местни пододбори рукују друштвеним имањем у своје подручју, први до предаје Главном Одбору, а други и трећи до предаје окружном одбору.

Чл. 11.

Друштвени комесари и повереници.

У време рата Главни Одбор може у споразуму са војним министарством а према показаној потреби, одредити из чланова Главног Одбора или окружних одбора, нарочите комесаре код појединих дивизија, којима ће дужност бити: да одржавају свезу између друштва и војног санитета тих одељења војске и да, радећи свагда у споразуму са дотичним референтом санитета, старају се о задовољењу потреба рањеника и болесника, у колико би за то била потребна помоћ „Црвенога Крста.“

Ове комесаре именује председништво Главног Одбора и ставља их на расположење министру војном, који им издаје потребне званичне објаве ради вршења њихове службе и упућује их дотичним командама.

Ови комесари су заступници друштва „Црвенога Крста“ код појединих одељења војске и као такви располажу целим друштвеним материјалом, који би се налазио при томе одељењу.

Док ову дужност врше, они стоје у службеном односу са војним и грађанским властима, са Главним Одбором и са одборима и пододборима оне дивизијске области, чијој су војсци придати.

Исто тако Главни Одбор може имати у местима ван Србије, као и у оним местима у Србији, где нема друштвених органа, своје поверенике, којима ће главна задаћа бити, да заступају материјалне интересе друштвене.

Ове поверенике бира Главни Одбор, као сталне или на извесно време, и даје им потребна упуства.

Чл. 12.

Имање друштвено.

Друштвено имање образују:

1. Новчани приходи, редовни и ванредни.
2. Ствари — покретне и непокретне — купљене или добивене на поклон.

Имањем друштвеним рукује Главни Одбор. Код њега се налази главна каса друштвена, у коју улазе:

1. Сви улози скупљени у Београду;
2. Поклони намењени управо главној каси;
3. Сви вишци, који по закључењу годишњих рачуна претекну у касама код појединих окружних одбора.

Сваки окружни одбор и сваки срески и месни пододбор има своју засебну касу, у њу улазе:

1. Улози скупљени од тога одбора или пододбора;
2. Поклони учињени томе одбору или пододбору;
3. Суме, које би одбор или пододбор примио од Главног Одбора.

До половине Јануара сви срески и месни пододбори шиљу своме окружном одбору извештај о своме раду и закључени рачун о својим приходима и расходима у прошлој години, и уз то вишак прихода, који по закљученом рачуну у каси тога пододбора претекне.

Окружни одбори подносе своје годишње извештаје и рачуне Главном Одбору концем Јануара сваке године. Уз поднесени рачун окружни одбори шиљу Главном Одбору и вишак својих прихода од прошле године, у колико исти превазилази суму од 500 динара, која остаје на руковању код окружног одбора.

Главни Одбор друштва Црвенога Крста и његови одбори и пододбори у унутрашњости, као и повереници друштвени у Србији, једини су овлашћени да примају прилоге у новцу и стварима за рањенике и ратне болеснике.

Чл. 13.

Главни скуп.

Сваке године, ако је могуће у месецу Марту, држи се главни годишњи скуп у Београду.

На главном скупу имају гласа сви чланови друштвени, који су платили своје улоге за ту годину, у којој се скуп држи, било из Београда, било из унутрашњости.

На главном скупу подноси Главни Одбор извештај о целокупном раду и о имовном стању друштвеном у прошлој години. Извештај овај предаје се јавности.

Скуп бира из своје средине чланове Главног Одбора на време од три године. Он тако исто бира од своје стране прегледачки одбор, који ће прегледати рачуне друштвене најдаље на осам дана пре главног скупа, и о томе скуп извести.

Сви предлози, који се желе изнети пред главни скуп, морају се поднети председнику Главног Одбора на осам дана пре скупа, и то писмено с побудама.

Одлуке се доносе простом већином гласова. Кад су гласови подједнако подељени, пресуђује она страна, на којој је председник.

Но за измену правила потребне су две трећине гласова свију присутних чланова.

Чл. 14.

Права и повластице друштвене.

Српско друштво Црвенога Крста установа је од опште користи, и као таква има право на потпору свију државних и општинских власти.

Друштво Црвенога Крста, има право да се за шиљање своје кореспонденције, својих аманета и т. д. служи бесплатно поштом и телеграфом.

При шиљању железницом и паробродом у мирно доба друштво има право на ову тарифу, по којој се рачунају државни војени транспорти. У ратно доба друштвени транспорти сматрају се као војени транспорти и падају на терет државни.

При путовању железницом или паробродом органи друштвени, кад путују службеним послом, имају право на војничку тарифу, односно на слободан подвоз у време рата.

Исто тако друштво има право на бесплатно штампање својих списа, ма ког рода, у државној штампарији.

Часници Главног Одбора, окружних одбора и среских или местних пододбора, кад се налазе у трећем*) позиву, ослобођавају се од сваке друге личне службе у војсци, и служба у Црвеноме Крсту сматра им се као служба у војсци.

Чл. 15.

Награде друштвене.

Ради награде ванредних услуга учињених друштву у мирно или ратно доба, основан је „друштвени крст“ и „друштвена захвалница“.

Награде ове дају се оним лицима, која су било знатним прилозима у новцу или стварима, било личним услугама око вршења друштвених послова и око неговања рањеника и болесника, стекла права на особиту захвалност друштва.

*) Према изменама и допунама од 17. Априла 1890. у закону о устројству војске, ово је сада народна војска II. позива.

Оне се могу давати и члановима утемељачима, као нарочитим добротворима.

Награде се издају по решењу председништва Главног Одбора, које о томе извешћује високог Заштитника друштва и Главни Одбор.

Чл. 16.

З а к љ у ч а к.

Ова се правила не могу променити без нарочитог закључка главног скупа (чл. 13) и без одобрења краљевске владе.

Но Главни Одбор има право, да у границама ових правила пропише себи пословник и правила за одборе и пододборе и да их према потреби мења или допуњује.

*Председник Главног Одбора
ђенерал,*

М. Лешјанин

*Секретар Главног Одбора,
Милан Ст. Марковић*

МИНИСТАРСТВО ВОЈНО

САНИТЕТСКО ОДДЕЉЕ

КЛБр. 1006.

Ова „Правила друштва Црвенога Крста“ у свему одобравам.

16. Априла 1890.

Београд.

*Председник министарског савета
заступник министра војног
ђенерал,*

(М. П.)

С. Грујић

МИ
АЛЕКСАНДАР I.

по милости божјој и вољи народној

Краљ Србије

Проглашавамо и објављујемо свима и свакоме, да је Народна Скупштина
РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

ЗАКОН

о

ОЛАКШИЦАМА И ПРАВИМА ДАТИМ СРПСКОМ ДРУШТВУ ЦРВЕНОГА КРСТА

Српском друштву „Црвенога Крста“, које је установљено на основу женеvsке конвенције и које има поглавити смер, да у споразуму са Краљевско-српским војним санитетом припомаже лечењу и неговању у рату оболелих и рањених војника и официра, дају се ове олакшице и права:

Члан I

Српско друштво „Црвенога Крста“ једини је представник приватне помоћи за негу ратних рањеника и болесника и само главни одбор друштвени овлашћен је, да знамење друштвено „црвени крст на белом пољу“ раздаје у Србији за време рата приватним лицима, која нису у саставу војске (чл. 2 друштвених правила). Списак лица, којима је дато знамење, саопштаваће главни одбор министру војном и врховној команди. Уз знамење издаваће главни одбор и легитимацију. Обоје враћа се главном одбору по свршеном рату.

Казниће се новчаном казном од 50 до 5000 динара или затвором од 1—30 дана :

1) Свако лице, које без овлашћења носи или се ма којим начином служи именов, знаком или повеском „Црвенога Крста.“

2) Сваки, који би се без овлашћења служио именов, знаком или повеском „Црвенога Крста“ у цели, да злоупотреби јавно милосрђе ;

3) Свако лице, које се после обнародовања овога закона служи именов или знаком „Црвенога Крста“ у цели трговине или спекулативне рекламе.

Ако је злоупотребом имена, знака или повеске покушана или извршена превара, казниће се кривац по одредбама кривичног законика.

Све новчане казне иду у корист друштва „Црвенога Крста“ и предају се главном одбору.

Казне ће се изрицати од стране надлежних политичких или војних власти по званичној дужности, као и на захтев главног одбора „Црвенога Крста.“

Члан II

Српско друштво „Црвенога Крста,“ има право да се и у мирно и у ратно време за шиљање своје преписке, својих аманета и т. д. служи бесплатно поштом и телеграфом у Краљевини Србији.

При шиљању железницом или паробродом у мирно доба, друштво има право на ону тарифу, по којој се рачунају државни војни транспорти. У ратно доба друштвени транспорти сматрају се као војни и пренос њихов пада на терет државни.

Пошиљке друштва „Црвенога Крста“ неутралних земаља, када иду као помоћ рањеницима и болесницима зараћених земаља, уживају на српском земљишту право слободног подвоза на свима државним саобраћајним путевима и подвозним средствима, ако се има уверења, да те пошиљке садрже само средства за лечење и неговање болесника и рањеника.

При путовању железницом или паробродом, органи друштвени, кад путују по послу друштвеном, имају право на слободан подвоз у време мира и рата.

Члан III

Набавке друштвене из иностранства и пошиљке друштву са стране не подлежу плаћању царине, обртне порезе и месних или општинских дажбина.

Члан IV

Часници друштвеног главног одбора, окружних одбора или месних пододбора, кад су у другом позиву народне војске, ослобођавају се од сваке друге личне службе у војсци, у мирно или ратно доба, а служба у „Црвеном Крсту“ сматра им се као служба у војсци (чл. 14 друштвених правила).

Члан V

Ради награде за ванредне услуге, учињене друштву у мирно или ратно доба, друштво има право, да по наређењама својих владом потврђених правила даје „друштвени крст“ и „друштвену захвалницу“ (чл. 15. друштвених правила).

Члан VI

Као добротворна установа, друштво „Црвенога Крста“ не плаћа никакве таксе ни у свом редовном саобраћају са земаљским властима, нити за послове које врши у корист друштва. (За тужбе, уговоре, потврде, признанице, срећке и т. д.)

Овај закон ступа у живот од дана кад га Краљ потпише.

Препоручујемо нашем министру војном да овај Закон обнародује и о извршењу се његовом стара, властима пак запо-

ведамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се по-
коравају.

12. јануара 1896. год.
у Београду.

АЛЕКСАНДАР С. Р.

*Министар војни
ђенерал,*

Драг. Франасовић С. Р.

(М. П.)

*Видео и ставио државни печат,
чувар државног печата,
Министар правде,*

А. Нинчић С. Р.

МИ
А Л Е К С А Н Д А Р I

по милости Божјој и вољи народној

Краљ Србије

Одобрили смо и одобравамо решење Народне Скупштине,
које гласи :

„Државно добро : „ливада кисела вода“, у атару општине
паланачке, срезу јасеничком, округу подунавском, — уступа се
бесплатно у својину Српском Друштву Црвеног Крста.

Решење ово ступа у живот, кад га Краљ потпише.“

Наш министар финансија нека изврши ово решење.

31. јануара 1896. год.
у Београду.

АЛЕКСАНДАР С. Р.

(М. П.)

Видио и ставио државни печат,

чувар државног печата,

Заступник

Министра правде

Министар

унутрашњих дела,

Дим. Маринковић С.Р.

Министар финансија,

Стеван Д. Поповић С. Р.

ПОСЛОВНИК ГЛАВНОГ ОДБОРА

На основу чл. 16. правила српског друштва „Црвенога Крста“, потврђених од г. министра војног 16. Априла 1890. КЛБр. 1006. Главни Одбор прописао је овај пословник:

І. Општа наређења.

§ 1.

Главни Одбор друштва Црвенога Крста потпомагаће ратне рањенике и болеснике не само српске, него према духу Женевске Конвенције, по могућству и стране народности.

§ 2.

Главни Одбор представља према земаљским властима цело друштво, дакле и све одборе и пододборе, који постоје у Србији.

§ 3.

Са одборима и пододборима својим у унутрашњости Србије, као и са повереницима у Србији и ван Србије, Главни Одбор стоји у непосредној свези, а одбори, пододбори, односно повереници, извршаваће одлуке одборске, њима достављене, или ће надгледати извршење њихово и о томе извештавати Главни Одбор.

§ 4.

Главни Одбор према правилима друштвеним одређиваће начин и пут, којим ће вршити друштвени задатак, а у колико

потребно буде и у споразуму са заступником министарства војног (чл. 9. друштвених правила).

§ 5.

Ради лакшег вршења друштвених послова Главни Одбор је подељен у три одсека :

1. одсек за међународне односе;
2. одсек санитетски;
3. одсек економни.

§ 6.

Сви послови друштвени врше се у седницама Главног Одбора или његових одсека или председништва.

Круг рада друштвеног главног скупа одређен је правилима, а ванредних скупова решењем Главног Одбора, којим се сазивају.

Одбори и пододбори друштвени у унутрашњости као органи Главног Одбора, врше друштвене послове по пословнику, прописаном Главним Одбором или по његовим наредбама.

§ 7.

Поред права и дужности сваког члана одбора, у овом пословнику одређених, дужан је у опште сваки члан одбора, да се стара о унапређењу друштвене задаће.

§ 8.

Главни Одбор, његови одсеци и часници дужни су придржавати се тачно пословника у време мира. За случај рата важе наређења под X.

§ 9.

За измену пословника или појединих његових наређења нужне су две трећине гласова свију чланова Главног Одбора.

Свака оваква одлука важиће ако се на идућем састанку Главног Одбора као стална одобри.

§ 10.

За који би се поједини случај показало, да се овај пословник не може применити, посебна одлука Главног Одбора за такав случај важиће као пословни ред.

II. Међусобни однос између Главног Одбора, одсека и председништва.

§ 11.

Председништво Главног Одбора упућује предмете на решење појединим одсецима, који му исте с одлукама својим враћају.

§ 12.

Одлуке појединих одсека извршују се, кад их Главни Одбор одобри.

Гласови одборника у одсеку за или против неког предмета, броје се на састанку Главног Одбора, било да су они на састанку присутни или не.

§ 13.

Извршење решења Главног Одбора и одлука појединих одсека припада председништву.

§ 14.

Ако би који предмет спадао у делокруг више одсека, онда ће ти одсеци скупа решавати ствар. У таквом случају руководи ствар онај одсек, који председништво Главног Одбора назначи.

И у овом случају већина присутних решава.

§ 15.

Сваки одборник може на позив којег одсека, или и по својој побуди, уједно имати удела и у другом ком одсеку, у коме није члан. Њему стоји од воље да и писмено свој предлог непосредно коме било одсеку упути.

Но у оба случаја он има само саветни глас.

III. Главни Одбор.

§ 16.

Састанке Главнога Одбора сазива председник писменим позивом, у коме ће по могућству означен бити дневни ред тог састанка.

Но у важним случајевима може се и преко званичних новина састанак одборски одредити.

§ 17.

На састанку Главног Одбора решава већина присутних одборника, ако је у позиву дневни ред одређен. Иначе је потребно да буду присутни две трећине чланова.

§ 18.

Протоколе састанака одборских саставља секретар и пре него што се прочитају на састанку, подноси их председнику.

§ 19.

Кад се састанак отвори председник наређује да се чита протокол предидућег састанка.

Исправке или се одмах стављају у протокол, на који се односе, или улазе као предмет за себе у нов протокол.

§ 20.

Дневни ред саставља председник са секретаром и објављује га одбору.

Предмети се решавају оним редом, како су стављени на дневни ред. Но одбор може решити, да се који предмет предходно у претрес узме или одложи.

§ 21.

Кад се дневни ред исцрпи, могу се предлози одборника решавати, који би у одбору тога дана предложени били, ако није

већина присутних одборника томе противна. Иначе долази тај предмет на дневни ред на идућем састанку.

§ 22.

На састанцима одбора председава председник, а води протокол секретар.

§ 23.

Протоколи састанака водиће се кратким назначењем предлога и решења. Побуде појединих решења улазе само по изјављеној жељи појединих предлагача или одбора, а имена предлагача улазе свагда у протокол.

Одвојена мишљења са побудама улазе само по жељи дотичних чланова. Протоколе потписује председник и секретар.

§ 24.

Нико не може говорити, док се не јави председнику за реч. Ред говорника опредељује председник по реду пријаве. Ако се ко удаљује од предмета, председник има право и дужност да га позове на ред. Тако позваноме дозвољено је, да објасни свој говор. А ако ко вређа чију личност, или се непристојним понашањем или изразима служи, председник ће му одузети реч, а према приликама предложити одбору, да се такав одборник из те седнице искључи. У случају важнијег иступа или нереди може одбор таквог члана и сасвим из одбора искључити. Ко би пак мислио, да му председник неправедно закраћује реч, има право захтевати, да одбор то питање реши.

Председник може свагда опоменути или удалити и слушаоце (из публике), који би нереди чинили.

§ 25.

О истом предмету председник може одобрити једном говорнику само два пута да говори. Само предлагач има последњу реч. За више пута решава одбор. Кад већина присутних одбор-

ника огласи, да је дебата закључена, председник не може више дати, да се о истом предмету говори.

§ 26.

Сваки на дневни ред изнесени предмет или од појединих одборника учињен предлог, мора се решити, осим ако сам предлагач одустане.

§ 27.

Кад се једном донесе одлука, не може се тај предмет на истом састанку поново стављати на дневни ред.

§ 28.

Сваки одборник може предлоге чинити усмено или их писмено поднети председнику.

§ 29.

Гласање може бити и тајно, кад који одборник предложи а одбор усвоји.

У личним и поверљивим питањима гласање је свагда тајно, кад нема акламације,

Гласање се врши почев од најмлађег одборника по времену (првога) избора.

§ 30.

На састанцима Главног Одбора одлучује се простом већином гласова.

Кад су гласови подједнако подељени, решава она страна на којој је председник.

§ 31.

Кад председник огласи, да је састанак закључен, не сме се даље продужавати.

§ 32.

У делокруг Главног Одбора спада осим наређења чл. 8. друштвених правила:

1. да према својим средствима а према очевидној заслуги и потреби даје потпору у време мира ратним рањеницима и болесницима;

2. да решава о свима издатцима из друштвене благајне преко 500 динара и економним пословима, који прелазе ову вредност;

3. да контролише целокупну радњу друштвену и појединих органа и одсека одборских;

4. да решава питања појединих одсека, која ови не би могли решити;

5. да располаже друштвеним капиталом и управља економијом друштвеном;

6. да расправља питања између појединих одсека или између одбора и одсека у случају неспоразума;

7. да бира себи часнике и допуњује упражњена места одборника;

8. да уговоре прави са појединим или правним лицима;

9. да бира поверенике у Србији и ван Србије;

10. да врши дужност местног одбора у Београду;

11. да разматра и своје мишљење даје о оним предметима, која дођу председнику за главни скуп; (чл. 13. друштв. прав.);

12. да извешћује међународни одбор у Женеви о своме годишњем раду;

13. да подноси главном скупу извештај о целокупном раду и имовном стању друштвеном;

14. да мења или допуњује пословник.

§ 33.

Око извршења одборских решења старају се председник и секретари Главног Одбора.

§ 34.

Главни Одбор држаће сваког месеца бар по једну седницу, о чему ће се старати председништво.

§ 35.

Место оног члана, који на четири састанка одборских уза стошце не дође, а изостанак свој не оправда, сматраће се за упражњено и то место може Главни Одбор попунити новим избором.

IV. Одсеци.

§ 36.

Одсеци су међу собом одвојени: сваки има свога председника, а пословође дужност врши или секретар Главног Одбора или један од чланова одсека.

Секретар има право гласа као и сваки члан одсека.

§ 37.

Сваки одсек ради своје послове сагласно наређењима друштвених правила и пословнику, а подноси протоколе састанака Главному Одбору на решење.

§ 38.

Састанке одсека сазива председник или ако је овај спречен по његовом овлашћењу ма који други члан, истим начином, као што се сазивају састанци Главног Одбора. У случају, да председник никога не овласти, одредиће председништво Главног Одбора лице, које ће сазивати састанке одсека.

§ 39.

На састанку одсека мора бити најмање три члана.

§ 40.

На састанцима одсека председава председника, а води протокол секретар Главног Одбора или члан одсека.

У одсуству председника заступаће га најстарији члан по годинама.

§ 41.

Протоколе састанака потписује председник и перовођа.
Начин вођења протокола исти је, као и одборских протокола.

§ 42.

Наређења за Главни Одбор о држању реда, о гласању итд. важе и за седнице одсечке.

§ 43.

О извршењу одсечких одлука старају се председник и секретар Главног Одбора.

§ 44.

Одсек може само по овлашћењу Главног Одбора ступити у непосредну свезу са друштвима или појединим личностима изван свога одсека.

§ 45.

Одсечки састанци држаће се кад год председништво или председник одсека нађе за потребно.

§ 46.

Место онога члана одсека, који четири пута уза стопце не дође у седницу одсека, а изостатак свој не оправда, сматраће се за упражњено и Главни Одбор може га попунити новим избором.

V. Председништво.

§ 47.

Председништво (чл. 7. друштв. прав.) је представник Главног Одбора, а као такво управни и извршни орган целог друштва у Србији.

§ 48.

Председништво врши осим послова предвиђених друштвеним правилима и ове послове:

1. управља радњом Главног Одбора, дели послове одсецима и извршује сва решења;
2. решава о издатцима и о свима економним пословима до 500 динара;
3. бира и поставља плаћено особље;
4. кандидује поверенике Главног Одбора;
5. задржава од извршења она решења Главног Одбора, за која би се при извршењу показало, да су неостварљива, штетна, неудесна или би на тешкоће наилазила;
6. стара се да Главни Одбор и одсеци редовно своје састанке држе;
7. наређује преглед благајне и инвентисање магацима редовно на крају године;
8. решава предмете, који не спадају нарочито у круг рада Главног Одбора;
- 9, кандидује чланове одбора и одсека чија се места упрасне недоласком (§. §. 35. 46.).

§ 49.

За пуноважно решење председништва потребно је да су сви чланови позвани, а да буде присутно бар њих пет.

§ 50.

Питања и предмете, који су или хитни или се могу простим гласањем решити, председништво може расправити кратким расписом (окружницом).

§ 51.

Наређења Главног Одбора о вођењу протокола, о држању реда, о гласању и т. д. важе и за састанке председништва.

VI. Друштвени комесари.

§ 52.

Ратне комесаре бира председништво Главног Одбора из чланова Главног Одбора или из чланова окружних одбора, чим се објави мобилизација војске.

Председништво доставља избор својих комесара Министру војном, који ће одмах званичне објаве послати друштву ради предаје комесарима.

Председништво одређује у споразуму са Министром војним време, кад ће комесари отићи у одређене им команде.

§ 53.

Друштвени комесари одржаваће редовне везе са Главним Одбором и шаљаће му редовне извештаје о своме раду и о стању рањеника и ратних болесника код дотичних одељења војске.

§ 54.

Друштвени комесари кад врше ову дужност имају према одборима и пододборима друштвеним у области територијалној дотичне војске ону власт, коју има иначе Главни Одбор.

§ 55.

По свршетку рата поднеће друштвени комесари Главном Одбору опширан извештај о целој своме раду, о обрту магацина о издавању новаца, који би им поверен био на потребе у њиховом раду, а поднеће и предлоге, који проистичу из стеченог искуства у рату.

§ 56.

И у време мира може Главни Одбор или његово председништво у случају потребе одредити своје комесаре из чланова Главног Одбора. Власт и упутства таквоме комесару за поједини случај даје Главни Одбор.

§ 57.

У време мира или рата може Главни Одбор или председништво одредити своје контролоре за друштвене послове. Круг рада њихова одређује се за поједини случај.

VII. Повереници.

§ 58.

За поверенике бирају се лица призната по своме положају или поверењу, које уживају, без разлике народности или вере. Време, за које ће изабрано лице повереничку дужност вршити, опредељује Главни Одбор.

§ 59.

Упуства могу бити општа или за поједине поверенике.

§ 60.

Извештај о раду повереника и повереном им послу прима председништво.

§ 61.

Имена повереника објавиће се у годишњем друштвеном извештају, изузимајући ако сам повереник то не жели или Главни Одбор нађе, да не треба име објављивати.

VIII. Званично особље и његов рад.

§ 62.

Званично особље Главног Одбора састављају часници Главног Одбора и председници појединих одсека (чл. 7. друштвених правила).

§ 63.

За часнике могу се бирати само они чланови Гл. Одбора, који су били бар једну годину дана већ чланови његови.

§ 64.

Председника Гл. Одбора права и дужности су :

1. да сазива, отвара и затвара седнице председништва и Главног Одбора, у њима претресе руководи, обдржава поредак, мишљења прикупља и одлуке проглашава ;
2. да потписује сва писма, која од друштва излазе, у колико то није пословником друкчије опредељено ;
3. да дели посао међу секретарима ;
4. да саопштава одбору све дописе управљене на друштво ;
5. да оверава све рачунске документе ;
6. да редовно преглед касе учини сваког полгођа, а ванредно кад год нађе за добро, у сваком случају да резултат саопшти председништву.

§ 65.

Потпредседник потпомагаће председника у свима његовим пословима и у случају препреке замењиваће га, у коме случају има сва права и дужности председника.

§ 66.

Секретари Главног Одбора :

1. воде записник о дневном реду, о броју присутних одборника, састављају протоколе састанака, израђују акта и писма, која друштво шиље, читају писма и акта, која друштву долазе и врше сав писмени рад у опште ;
2. уређују све што друштво печата и старају се о предавању јавности свију друштвених послова, који буду за јавност одређени и спремљени ;
3. састављају извештај о годишњој радњи друштвеној ;
4. потписују поред председника сва акта или писма, која се у име Главног Одбора шиљу ;
5. отварају сва писма упућена на Главни Одбор. Тога ради дужни су да недељно бар један пут долазе ;
6. врше дужност пословође у одсецима ;

7. чувају печат друштвени;

8. примају књиге за друштвену библиотеку и уводе их у нарочити каталог.

§ 67.

Благајник Главног Одбора:

1. прима новчане улоге, прилоге, све приходе и аманете за друштвену касу. Сва писма овога рода, дужан је спровести одмах на деловодни протокол;

2. води дневник примања и издавања, и уписује у исти одмах свако новчано примање и издавање;

3. води тачно друштвене рачуне, а свршене рачуне са документима предаје архиви;

4. исплаћује све рачуне по решењу председништва или Главног Одбора;

5. подноси месечне извештаје председништву о готовини касе;

6. води тачан списак о улагању појединих чланова;

7. предаје новце по решењу Главног Одбора на опредељено место на име друштва, а о томе у сваком поједином случају извештава Главни Одбор;

8. саставља годишњи биланс примања и издавања и стања касе друштвене.

§ 68.

Председници појединих одсека;

1. сазивају и руководе одсечне састанке;

2. старају се о тачности извршења послова, које председништво одсецима упућује.

§ 69.

Огласе одборске за новине и прогласе на грађанство потписује председник и један секретар, а важније прогласе по одлуци одбора потписиваће сви одборници.

§ 70.

Ситније набавке, које се у обичном животу исплаћују без признанице, а у суми до 50 дин. месечно, исплаћују се по рачуну набављача, а по наредби самога председника.

IX. Друштвене скупштине.

§ 71.

Главну редовну друштвену скупштину према чл. 13 друштв. правила сазива по решењу Главног Одбора председништво позивом у званичним новинама бар на 15 дана пре састанка. У позиву се мора назначити дневни ред.

Позив потписује председник и секретар.

§ 72.

О реду рада, о држању поретка, гласању и т. д. важе иста наређења, која су овим пословником и за седнице Главног Одбора прописана с тим додатком, да протоколе скупштинске оверавају два члана друштвена, које скуп изабере.

§ 73.

У круг рада редовне главне скупштине спада:

1. примање извештаја о раду целог друштва;
2. примање извештаја о имовном стању друштва;
3. избор прегледача друштвених рачуна (чл. 13. друштв. правила);
4. решавање предмета, које поднесу Гл. Одбор или поједини друштвени чланови преко Гл. Одбора;
5. бирање чланова Главног Одбора;
6. измена друштвених правила;
7. Избор чланова, који ће протокол скупа оверити.

§ 74.

Осим редовне скупштине, може се држати по потреби и ванредна, кад то реши Главни Одбор.

На захтев 50 друштвених чланова дужан је Гл. Одбор да сазове ванредну скупштину.

Ванредна скупштина решава само о оним предметима због којих је сазвана.

Х. Рад Главног Одбора у време рата.

§ 75.

За време рата прелази сва власт Главног Одбора на председништво, које све послове друштвене у име одбора врши (чл. 8. друштв. правила).

У том случају председништво ће се придржавати пословника у колико се тиче формалнога рада (вођења протокола, гласања, оверавања рачуна и т. д.) с тим изузетком, да се прописан број чланова председништва за решавање (§ 49.) може поунити члановима Главнога Одбора.

§ 76.

За време рата неће се сазивати друштвена скупштина.

ХІ. Магацин Главног Одбора.

§ 77.

Магацином Главнога Одбора управља онај одборник, кога изаберу одсеци економни и санитетски, који магацином рукују.

Тај магационар:

1. прима све ствари друштвене за магацин и уводи их партијално у магацинске књиге;
2. издаје ствари из магацина по решењима Главног Одбора или председништва;
3. стара се о уредном држању магацина и ствари;
4. подноси предлоге о продаји квару подложних ствари и о попуњавању магацина;
5. извршује све наредбе Главног Одбора и председништва односно магацина.

XII. Архива друштва

§ 78.

У архиви друштвеној чувају се акта Главнога Одбора као и свршена акта свију одбора и пододбора.

§ 79.

Дужност архивара врши лице из плаћеног особља. Он води све књиге канцеларијске, уређује архиву и врши преписивачке послове.

§ 80.

Дужност архивара за време мира може се поверити и једном члану одбора.

28. Јуна 1891. год.
у Београду.

ГЛАВНИ ОДБОР ДРУШТВА ЦРВЕНОГА КРСТА

Председник:
ђенерал,

М. Лешјанин

Подпредседник:

Милан Ст. Марковић

Секретари:

Д-р Д. Герасимовић
Јеврем Илић

Благајник:

Михаило Јовановић

Председник одсека санитетског:

Д-р К. Гонсијеровски

Председник одсека међународног:

Стев. Ђурчић

Председник одсека економног:

Мих. Дамјановић

Ч л а н о в и:

Д-р В. Суботић — Д. К. Пешика
Драг. Радуловић — Јован Калабић
Јов. Анђелковић — Јос. Пецић
Михаило Павловић — Д-р С. Пош
Свет. Гвоздић — Архим. Фирмилијан.

ПРАВИЛА

ЗА ОДБОРЕ И ПОДОДБОРЕ ДРУШТВА „ЦРВЕНОГА КРСТА“

Чл. 1.

Одбори и пододбори*) су административни и извршни органи Главног Одбора за место или област, за коју постоје.

Они се образују избором од месних чланова друштвених и имају 6—9 одборника, изабраних на три године.

По свршетку прве периоде, сваке године иступа трећина одборника, и то извлачењем коцке, која лица месни скуп може понова изабрати.

Упражњена места својих чланова треба да попуни сам одбор или пододбор и тај избор важиће до првог редовног месног скупа.

Радња одбора и пододбора ограничава се на област у којој постоје.

Са земаљским, државним и месним властима, одбори и пододбори стоје у службеном односу.

Чл. 2.

Одбори (пододбори) дужни су да раде на остварењу друштвених смерова прописаних чл. 1. правила за српско друштво „Црвенога Крста“.

*) Одбори постоје у оним местима, која су, по садањој или ранијој административној подели Србије, окружна места. Одбори стоје у непосредном односу са Главним Одбором. У другим местима, варошима, варошицама или селима, постоје пододбори, који су подчињени одбору у окружном месту и с њиме стоје у односу.

За одборе и пододборе обвезни су упути Главног Одбора, а за време рата и његових комесара.

Пословник Главног Одбора важи и за одборе (пододборе) у колико се према њиховом кругу рада може да примени.

Чл. 3.

Одбори бирају из своје средине председника, подпредседника, благајника и пословођу, а пододбори бирају председника, благајника и пословођу.

Благајник вршиће уједно и дужност магационара.

Где су послови одборски (пододборски) већи, може одбор изабрати и нарочитог магационара из средине својих одборника.

Чл. 4.

Одбори (пододбори) управљају друштвеним имањем у своје подручју до предаје Главном Одбору.

У благајну њихову улазе:

- а) Улози чланова: утемељача, редовних и почасних.
- б) Поклони учињени пододбору.
- в) Приходи од ковчежића.
- г) Приходи од забава, села и т. д.
- д) Суме које одбор (пододбор) прима од Главног Одбора или других одбора (пододбора).
- е) Суме, које одбор (пододбор) добија за продате ствари друштвене.

Чл. 5.

Одборима (пододборима) ставља се у дужност, да код цркава, манастира или на местима, где се народ на саборе, заветине, тргове састаје, изложе ковчежиће са знаком „Црвенога Крста“.

То да се повери у местима, где нема одбора (пододбора) општинском кмету или лицу, које одбор (пододбор) избере.

Сваки одбор (пододбор) нумерисаће све ковчежиће у своје округу текућим бројем, а кључеве чуваће благајник.

Ковчежићи отвараће се годишње бар једанпут и то у присуству благајника и једног члана.

Чл. 6.

Одбори и пододбори стараће се, да у корист благајнице друштвене приреде годишње бар две забаве (села, јавна предавања и т. д.) на дан 25. Јануара, кад је ово хуманитарно друштво у Србији установљено, и 2. Августа као на рођен дан Његовог Величанства Краља Александра I. узвишеног заштитника српског друштва „Црвенога Крста“.

Чл. 7.

Рад одборски врши се у седницама, на које написмено сазива председник или његов заменик.

Седнице се могу држати сваког месеца једанпут редовно, а кад је потреба и више пута.

О важнијим питањима и одлукама одбори (пододбори) ће извештавати и Главни Одбор.

Из своје средине одређиваће два члана ради инвентисања магацина и прегледа рачуна.

О целокупном годишњем раду (узимајући у то и рад дотичног скупа) као и закључне рачуне о стању благајне и магацина, одбори (пододбори) ће подносити Главном Одбору засебан извештај најдаље до краја Јануара, који ће се објавити на главном годишњем скупу друштвеном и штампати у годишњем извештају.

Вишак прихода пак подносиће се Главном Одбору према друштв. правилима. Но ако у току године код појединих одбора (пододбора) буде готовине преко 100 динара, онда су они дужни послати одмах све што преко ове суме прелази Главном Одбору ради приплода.

Најдаље до конца Декембра све ствари друштвене, квару подложне, одбори (пододбори) ће изложити јавном надметању, пошто их претходно његова три члана процене.

Друштвена година подудара се са календарском.

Чл. 8.

Сваке године најдаље до 15. Јануара одбори (пододбори) сазиваће местне скупове, који су јавни, а на којима имају право

гласа друштвени чланови, па били они чланови и других одбора (пододбора) или Главног Одбора.

На овим месним скуповима, одбори ће се придржавати у свему §§ 71. и 72. пословника Главног Одбора.

Годишњи месни скуп одређиваће по два друштвена члана, који ће благајну прегледати и реферат поднети одбору (пододбору) за идући скуп.

У круг рада местног скупа спада :

- 1) Извештај о раду одбора (пододбора) за прошлу годину;
- 2) Извештај о рачунима и имовном стању његовом;
3. Решавање предлога одбора (пододбора) или чланова с тим, да се Гл. Одбору на одобрење поднесу;
- 4) Избор одборника;
- 5) Избор два рачунопрегледача.

Чл. 9.

Председника или заменика одборског дужности су :

- 1) да сазива, отвара и затвара седнице одборске (пододборске) и местног скупа, и да руководи радњу на тим састанцима;
- 2) да потписује преписку, коју води по друштвеном послу;
- 3) да пази да се послови тачно извршују;
- 4) да важнија питања и одлуке одборске (пододборске) или местног скупа саопштава Главном Одбору;
- 5) да у свако доба, а бар једанпут годишње, учини преглед благајне и магацина, а у случају неуредности да потребне кораке предузме;
- 6) да по решењима одборским (пододборским) или Главног Одбора односно документа оверава.

Чл. 10.

Благајника и магационара дужности су :

- 1) да прима новце и ствари;
- 2) да води тачно дневник примања и издавања новаца и магацинску књигу по партијама азбучним редом;

3) да по овереним документима издаје новце, а ствари по реверсима дотичних лица;

4) да саставља годишње билансе и извод примања и издавања ствари;

5) да је он једини одговоран за штету или недостатак, као и за издатке, учињене противно тач. 3. овога члана.

Чл. 11.

Пословође је дужност:

1) да врши у опште све канцеларијске послове одбора (пододбора);

2) да води протоколе састанака и месног скупа;

3) да сва писма у деловодни протокол уводи и према решењу одбора израђује;

4) да свршена акта, по аритметичном реду и роду предмета сајужене, фасцикулише, означив где треба, под којим се бројем предмет у којој години и фасцикули налази.

5) да саставља годишњи извештај.

Чл. 12.

Поред права и дужности ових часника, дужност је у опште и осталих чланова одборских, да врше поверене им послове и да се старају о потпомагању и унапређењу друштвенога смера.

Чл. 13.

У случају локалних несрећа (пожара, поплаве епидемије, града и т. д.) друштвени одбори (пододбори) могу радити као нарочити добротворни одбори за олакшање тих несрећа, прикупљати прилоге и предузимати све у погледу оваких догађаја.

Но у таквим случајевима пододбори не могу трошити имање „Црвенога Крста.“

О овом раду своје одбори ће извести Главни Одбор, а рачуне о примањима и издатцима предаће свагда јавности.

Чл. 14.

За непредвиђене случајеве одбори (пододбори) тражиће упутства од Главног Одбора, а у време рата и од његових комесара.

Ступањем ових правила у живот престају важити сва до сад издата наређења у погледу овога рода радње од стране Главног Одбора, који је према друштвеним правилима за то надлежан.

18. Јануара 1891.

у Београду.

ГЛАВНИ ОДБОР
СРПСКОГ ДРУШТВА ЦРВЕНОГА КРСТА

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

СБр. 1994.
18. Марта 1894. год.
у Београду.

Свима начелствима, управи вароши
Београда и Ниша.

Главни одбор српског друштва Црвенога Крста обратио ми се представком од 29. Јануара т. г. Бр. 9 да, с погледом на поступно опадање друштвених прихода услед немара појединаца, и тиме условљени застој у хуманитарном раду друштвеном, подејствујем преко надлежних управних власти, да се оне као најнадлежније чињенице у народу живо заузму око оснивања месних и среских пододбора и одбора окружних, а уједно да наредим, да окружни и срески начелници буду и својим службеним положајем и својим саветима на руци изасланицима друштва Црвенога Крста, који ће се у скоро у цели обавештавања, образовања одбора и уписа чланова кренути на пут и обићи сва главнија места по унутрашњости.

И ако према важности ове међународне установе и њеног благотворног рада у минулим нашим ратовима, цел и задаћа овог друштва треба да је сваком грађанину нашем и ратнику позната, ипак с обзиром на доказани немар спрам ове хуманитарне установе, држим, да није излишно и овом приликом изнети кратку историју друштва, његову цел и задаћу, како би власти упознавајући са њима све слојеве друштвене и будући живо интересовање за ову установу, могле успешно дејствовати у горепоменутом правцу, а тиме не само омогућили и осигурали опстанак друштва, него му прибављеним чланским улозима и пружили обилата материјална средства за указивање своје помоћи не само у време рата, но и у добу потпунога мира.

О цели и задаћи друштва, као и о његовим међународним обвезама на спрам других сличних друштава, као и о организа-

цији његовој подручне власти прибавиће обавештења из правила која ће им изасланик ставити на расположење, а о раду друштвеном нека послужи ово као извор за упознавање.

Кад је установљено Српско Друштво Црвенога Крста, оно је у целој земљи имало своје одборе и пододборе, који су уписивали чланове, прибирали помоћ и за време ратова указивали услуге ратним болесницима и рањеницима.

За сва три наша рата постојали су такви одбори у целој земљи и услуге њихове биле су од доста знатне користи.

Кад су ратови престали, растурили су се и одбори и тако од 1886. год. осим Главног Одбора у Београду и одбора у Нишу, нема у целој Србији ни једног окружног, ни среског ни месног одбора.

Овакво стање и оваква оскудна организација друштвена не само да онемогућава остварење друштвене задаће, него је још противна оном начелу, коме треба Црвени Крст да служи за време мира. Јер задаћа друштвена за време мира исто је тако значајна као и за време рата. За време мира треба да је друштво потпуно организовано, да се становништво свестрано упозна са смеровима друштвеним, да спрема нужно особље и материјал за негу рањеника и да прибира нужну помоћ за случај рата. Све то дужно је свако народно друштво Црвенога Крста да врши за време мира, тако, да потпуно спремно дочека рат. Кад рат наступи, онда народ има друге дужности и онда друштво Црвенога Крста не би требало да апелује на милосрђе становништва бар не за оне потребе, које је требало спремити за време мира.

Осим свега овога ми морамо да се обзиремо и на оно начело и правило, кога се придржава и централни одбор Црвенога Крста у Женеви, као средишни и најглавнији орган целе ове хуманитарне установе. Централни одбор у Женеви на име поставио је правило и оно се овога најстрожије придржава да, *само оно друштво Црвенога Крста има у рату право на поштору од других друштава Црвенога Крста, које је за време мира радило на својој организацији и спремао за време мира помоћ за рат.* Ако дакле желимо, да за своје друштво и за српске рањенике обезбедимо помоћ других народа, који су нам толике велике услуге учинили у нашим ратовима, то нам образ не подноси сада да седимо скрштених руку и да за време мира ништа не радимо ни на организацији друштвеној, ни на спремни за ратну потребу.

Главни одбор у току прошле године извршио је знатне набавке санитетског прибора, а приступио је и спреми нудиљског и болничарског особља. А сада сматра за најпречу дужност, да приступи устројству у првом реду *окружних*, а за тим *среских* и *месних одбора*.

Начини, којима је до сада вршено установљење одбора у унутрашњости Србије, нису се показали практични. И ради остванак тих одбора није одговарао потребама друштвеним. С тога је Главни Одбор решио, да установљење одбора и пододбора у унутрашњости изврши преко својих чланова као нарочитих изасланика.

Саопштавајући ово начелству — управи — препоручујем му — јој — да све своје силе и сав свој службени ауторитет уложи на остварењу тежњи Друштва Црвенога Крста радећи неуморно на оснивању и даљем деловању месних, среских и окружних одбора, обавештавањем грађанства и прибављањем чланова и потпомагањем друштвених изасланика, кад му — јој — се они у овој цели обрате.

Нарочито захтевам а и с правом очекујем иницијативу и неуморан рад у овом правцу од свију наших лекара, као јавних санитетских службеника; јер њихова стручност и положај како у друштву, тако и у звању собом доноси, да им се немар за ову установу може уписати у грех, и ја ћу посредством надзорних власти водити озбиљна рачуна о њиховом раду на овом пољу.

Да бих могао и у току године водити о томе рачуна, начелство — управа — ће ми тромесечно подносити извешће о томе, у којим су се местима његовог подручја и кад образовали месни, срески и окружни одбори са поименичним назначењем чланштва и чланова, — по чијем заузимању и иницијативи.

Прво овако извешће поднеће ми се концем Јуна.

Министар
унутрашњих дела,
Свет. Николајевић с. р.

